

Nyhetsbrev

Vi samarbetar med kommuner i Stockholms län och Region Stockholm

2025-01-29 | Årgång 12 | Nummer 1

[Läs brevet i webbläsare](#)

Hej!

Nu har det nya året inletts och vi ser fram emot flera stora händelser under året.

Den 18–19 november är det dags för årets största tillställning nämligen den Nationella konferensen i palliativ vård och som i år äger rum i Stockholm. Vi arbetar intensivt nu med att sätta ihop ett intressant program utifrån temat Palliativ vård – nya perspektiv.

Den 23 maj 2025 är det dags för PKC att fira 10-års jubileum. Läs mer längre ned om hur du som arbetar inom Stockholms län kan bli inbjuden genom att skicka in information om ett utvecklingsarbete du/ni genomfört på din arbetsplats inspirerat av PKC:s utbildningsutbud.

Till sist mitt allra största tack till Botkyrka kommun som nu från 2025 är med i PKC-samarbetet! Vi är mycket tacksamma för ert beslut att stödja PKC i vårt arbete för att kunna erbjuda kunskap och stöd vad gäller palliativa vård, och vi ser fram emot att välkomna medarbetare från era kommuner till våra utbildningar. Med detta är nu samtliga kommuner i Stockholms län med och stöttar Palliativt kunskapscentrum!

Det vetenskapliga referatet är denna gång skrivet av Anette Alvariza på temat "Nödvändig kompetens inom palliativ vård".

Vi på PKC vill önska Dig en värdefull läsning!

Fredrik Sandlund med medarbetare

Fredrik Sandlund
Verksamhetschef

Annika Cederholm
Enhetschef

Anette Alvariza
Vetenskaplig ledare

Linda Björkhem-Bergman
Vetenskaplig ledare

Kalendarium

Kommande utbildningar med platser kvar

Samtal i vardagen – för omsorgspersonal i kommunen

Samtalsutbildning för undersköterskor och vårdbiträden

Fortbildningseftermiddag för ST-läkare och specialister i palliativ medicin

Tema: Utsättning av läkemedel i palliativ vård

De nödvändiga samtalen – läkare

Anordnas i samarbete med Palliativt utvecklingscentrum i Lund och RCC Stockholm Gotland

Förstopning i palliativ vård

Föreläsare: Ann-Sofie Rehnberg

Symptomkontroll och teamarbete

Heldagsutbildning för legitimerad personal inom kommunal hälso- och sjukvård

Palliativ vård – en introduktion

Halvdags introduktionsutbildning i palliativ vård

Symptomkontroll i palliativ vård

Digital utbildning främst för läkare och sjuksköterskor, men öppen för alla som möter patienter med palliativa vårdbehov

Hjärtstopp och beslut kring HLR

För läkare verksamma inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm

Reflektionens kraft – nyckeln till lärande och hållbar utveckling

Föreläsare: Charlotte Klinga

Remittering till ASIH och SPSV

För läkare verksamma inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm

Sårbehandling i palliativ vård

Föreläsare: Susanne Dufva

Samtal i vardagen – för omsorgspersonal i kommunen

För undersköterskor och vårdbiträden inom kommunal vård och omsorg

Det tolkade vårdmötet

Föreläsare: Linnéa Soldén Lindström & Joakim Lindqvist, Transkulturellt centrum

Undersköterskans roll i palliativ vård

Digital grundutbildning för undersköterskor

Nyheter

10:e Nationella konferensen i palliativ vård

Välkommen till den 10:e Nationella konferensen i palliativ vård! Stockholm den 18–19 november 2025

År 2010 anordnades den första Nationella konferensen i palliativ vård. Nu år 2025 får vi fira den **10:e Nationella konferensen** under temat "**Palliativ vård – nya perspektiv**".

Välkommen till Stockholm för inspirerande och lärorika dagar som vill öppna för nya perspektiv på palliativ vård där vi försöker utmana tidigare normer och synsätt. Vår förhoppning är att konferensen lyfter fram spännande, utmanande och intressanta frågor.

De nya perspektiv som konferensen kommer att lyfta fram handlar bland annat om hur AI, genus, social utsatthet, kultur, psykisk sjukdom och det mångkulturella samhället påverkar den palliativa vården. Vi hoppas kunna bjuda på många goda exempel på palliativ vård från olika delar av sjukvård och omsorg.

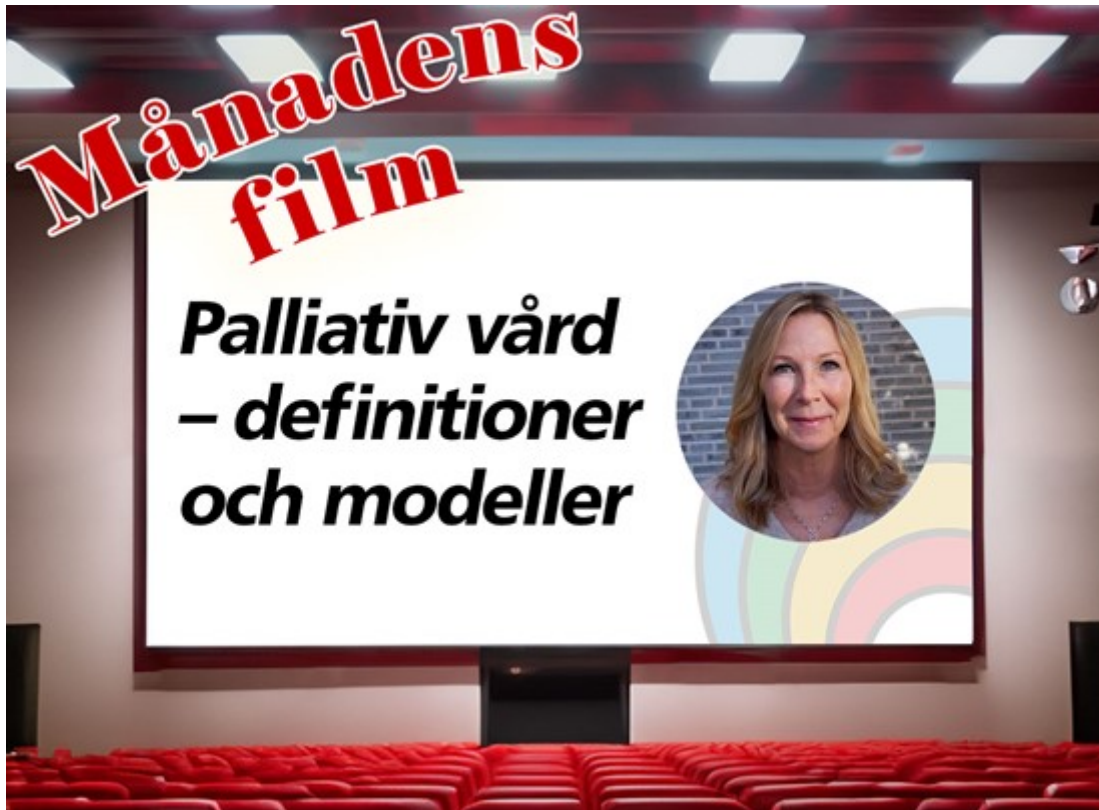
Den 10:e Nationella konferensen i palliativ vård är ett samarrangemang mellan NRPV, Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län (PKC), Marie Cederschiöld högskola och Stiftelsen Stockholms Sjukhem.

Vi hoppas att många av er skickar in abstrakts, och sista datum för det är 1 maj 2025. Vi ser fram emot att träffa dig och tillsammans utforska nya perspektiv på palliativ vård.

Anmäl dig redan idag via nedanstående länk! Välkommen till Stockholm den 18–19 november 2025!

[Till konferensens hemsida](#)

Månadens film!

Nytt för i år är att vi släpper en månadens film som vi vill uppmärksamma från Webbutbildningar i palliativ cancervård. Första filmen handlar om "*Palliativ vård – definitioner och modeller*", med professor Anette Alvariza.

[Se filmen här!](#)

Vill du/ni delta på PKC:s 10-årsjubileum den 23 maj 2025?

Tiden flyger och Palliativt kunskapscentrum fyller strax 10 år! Vi vill på vårt jubileum lyfta allt positivt relaterat till palliativ vård i vårt län! Och vem kan berätta om det bättre än du som arbetar inom vård och omsorg och som möter personer med palliativa vårdbehov?

PKC vill erbjuda er som har utvecklat palliativ vård i er verksamhet en möjlighet att bli inbjudna till vårt 10 års-jubileum. Vi vill därför att ni i nedan formulär:

- Beskriver vad du/ni har utvecklat på er arbetsplats och varför.
- Beskriver hur ni gjorde och hur ni ser att det har utvecklat palliativ vård.

Utvalda utvecklingsarbeten kommer att presenteras i form av en poster under jubileumsdagen som PKC kan hjälpa er att utforma.

Antalet deltagare och postrar är begränsat. Ni som blir uttagna kommer bli kontaktade av PKC med ytterligare information. Samtliga inlämnade beskrivningar kommer att få återkoppling.

Välkommen med er ansökan!

Sista ansökningsdatum: 28 mars 2025.

[Till ansökan](#)

Digital föreläsning 20/2

Förstoppning i palliativ vård

Vill du lära dig om ett genant med inte desto mindre allvarligt problem i palliativ vård? Ann-Sofie Rehnberg, överläkare och PhD i palliativ medicin, går i den här digitala föreläsningen igenom mag-tarmkanalens grundläggande anatomi och fysiologi samt förstoppning som sjukdom/symtom och dess olika orsaker. Särskilt fokus läggs på opioidinducerad förstoppning.

Datum: 20 februari kl. 14.30–15.30

Plats: Digitalt via Microsoft Teams

[Läs mer och anmäl dig](#)

Föreläsningar för läkare inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm

Palliativt kunskapscentrum anordnar i vår digitala läkarlunchföreläsningar för läkare verksamma inom akutsjukvård och geriatrik i Region Stockholm. Först ut är en föreläsning med professor Therese Djärv om hjärtstopp som var mycket uppskattad när den gavs under hösten, därefter en helt ny föreläsning om remittering med överläkare Marie Aastrup.

Hjärtstopp och beslut kring HLR

18 mars kl. 12:00–12:45

[Läs mer och anmäl dig](#)

Remittering till ASIH och SPSV

1 april kl. 12:00–12:45

[Läs mer och anmäl dig](#)

PKC tipsar!

Peter Strang är med i P1 på torsdag 30/1

PKC:s tidigare och mångåriga vetenskapliga ledare Peter Strang samt Ann Heberlein kommer vara gäster i P1:s

"Förmiddag med" på torsdag 30 januari kl 10.03-10.38.
Sveriges Radios Louise Epstein kommer tala med Peter
och Ann på temat **"Den goda döden"**.

Missa inte det!

PKC tipsar!

Filmer om samtal vid allvarlig sjukdom

Den nationella arbetsgruppen för palliativ vård inom Regionala cancercentrum i samverkan har tagit fram fyra nya filmer på temat samtal vid allvarlig sjukdom. Filmerna är cirka 10–15 minuter långa, med undantag av fördjupningsfilmen, och kan användas av alla medarbetare som vårdar patienter med palliativa vårdbehov. De ger en introduktion till ämnet, fördjupning med erfarenheter hos patienter och medarbetare samt praktiska råd för att komma i gång och genomföra samtal.

[Filmer om samtal vid allvarlig sjukdom | RCC](#)

Vilja –verktyget för att utveckla palliativ vård

Vilja är verktyget för att utveckla palliativ vård. Verktöget är nära till hands i mobilen och ger förslag på palliativa områden att utveckla.

Ta hjälp av Viljas metod med några enkla steg för att komma igång. Börja med nuläget, hur ser den palliativa vården ut hos er? Vilja ger inte svar på hur palliativ vård ska utföras utan på hur ni kan utveckla den hos er.

Du hittar Vilja på vår webbsida och i PKC-appen!

Hemsidan

PKC-appen

Nödvändig kompetens inom palliativ vård

Referat av Anette Alvariza

Vetenskaplig ledare PKC

Professor i vårdvetenskap inriktning palliativ vård och specialistsjuksköterska i cancervård vid Marie Cederschiöld högskola och Stockholms sjukhem

Referat av artikeln: Hanna-Leena Melender, Minna Hökkä, Pirjo Kaakinen, Juho T Lehto and Outi Hirvonen. Palliative-care nurses' and physicians' descriptions of the competencies needed in their working units. International Journal of Palliative Nursing, 2022. <https://doi.org/10.12968/ijpn.2022.28.1.38>

Bakgrund

För palliativ vård behövs en bred multiprofessionell ansats och hög kompetens. Tidigare studier har undersökt vilken typ av kompetens som behövs. Tex har sex dimensioner av kompetens för sjuksköterskors arbete identifierats: ledarskap, kommunikation, samarbete, klinisk kompetens, etisk-juridisk kompetens samt psykosocial och andlig kompetens (Hökkä mfl., 2020). När det gäller läkares kompetenser visar forskning att de mest centrala kompetenserna är relaterade till avancerad vårdplanering och beslutsfattande, hantering av komplexa symtom, liksom sociala interaktioner (Melender mfl., 2020).

Syfte och metod i månadens referat

Syftet med studien som ligger till grund för månadens referat var att beskriva vilken kompetens som behövs hos både sjuksköterskor och läkare inom palliativ vård. Forskningsfrågan var: vilka är de mest centrala kompetenserna för sjuksköterskor och läkare som arbetar inom palliativ vård? Det övergripande målet var att få en djupare förståelse för de kompetenser som krävs av specialister inom palliativ vård i deras dagliga arbete, för att validera tidigare forskningsresultat och för att upptäcka eventuella nya kompetensområden. Studien genomfördes i Finland och vid tidpunkten för datainsamlingen fanns det ingen officiell specialistutbildning inom palliativ vård för sjuksköterskor. Därav betraktades sjuksköterskor som arbetade inom palliativ vård som specialister och de bästa informanterna för att beskriva de mest centrala kompetenserna hos sjuksköterskor inom palliativ vård. För läkare fanns däremot specialisering och de med specialistkompetens tillfrågades om deltagande. En enkät skickades ut och totalt svarade 129 sjuksköterskor och 64 läkare på en öppen fråga:

"Vilka är de mest centrala kompetenserna inom palliativ vård och vård i livets slutskede som du behöver på din arbetsplats?"

Kvalitativ innehållsanalys med både induktiv och deduktiv ansats användes vid analysen av materialet.

"Klinisk kompetens, sociala interaktioner och att ge stöd beskrevs som de mest behövda kompetenserna i det dagliga arbetet"

Resultat

Resultatet baseras på de svar som sjuksköterskor och läkare har skrivit i enkäten. I tabellen nedan listas vilka kompetenser som behövs inom palliativ vård sorterade i huvudkategorier och underkategorier. Totalt inkluderar resultatet 16 huvudkategorier och 63 underkategorier. Så många som 11 huvudkategorier och 48 underkategorier baserades på både sjuksköterskors och läkares svar. I tabellen presenteras inom parentes det antal koder för alla, respektive för sjuksköterskor, och läkare, som skapat respektive kategori.

Även om flesta kategorier framkom från sjuksköterskors och läkares gemensamma data fanns vissa skillnader. De olika professionerna lade tonvikt på olika områden. Eftersom antalet deltagande sjuksköterskor var större än antalet deltagande läkare, kan inte alltför omfattande slutsatser dras. Författarnas avsikt var inte heller att söka efter skillnader mellan professionerna, utan snarare att lyfta fram mångfalden i det dagliga arbetet för personal inom palliativ vård, vilket ju blev väldigt tydligt i denna studie.

Huvudkategorier	Subkategorier
Klinisk kompetens (totalt 347, sjuksköterska 245, läkare 102)	• Hantering av smärta och andra symtom • Bedömning av vårdbehov och utvärdering • Farmakologisk behandling
Kompetens i sociala interaktioner (totalt 184, sjuksköterska 124, läkare 64)	• Möte med närstående • Möte med patienter • Lugn och genuin närvaro
Kompetens i att ge stöd (totalt 106, sjuksköterska 86, läkare 20)	• Psykosocialt stöd till patienten • Generellt stöd till närstående och patient
Beslutsfattande kompetens (totalt 81, sjuksköterska 31, läkare 50)	• Sätta vårdmål och avbryta behandlingar • Skapa vårdplaner • Identifiera behov och ställa diagnos
Kompetens i samarbete (totalt 61, sjuksköterska 30, läkare 41)	• Multidisciplinär samverkan • Organisering av samverkan
Teoretisk kompetens (totalt 45, sjuksköterska 25, läkare 20)	• Kunskap om medicin • Kunskap om organisationsmodeller • Kunskap om omvårdnad
Pedagogisk kompetens (totalt 35, sjuksköterska 32, läkare 3)	• Rådgivning för patienter • Rådgivning för anhöriga • Utbildning för professionella
Ledar- och utvecklingskompetens (totalt 25, sjuksköterska 15, läkare 10)	• Ledning och utveckling av resurser • Ledning och utveckling av välbefinnande • Frontlinjeledning
Koordineringskompetens (totalt 24, sjuksköterska 20, läkare 4)	• Genomförande av koordinering • Socio-ekonomiska frågor
Kompetens i vård under livets sista tid (totalt 24, sjuksköterska 17, läkare 7)	• Hantera svåra situationer och existentiella frågor • Att känna igen när döden närmar sig
Kompetens i familjecentrerad vård (totalt 22, sjuksköterska 22, läkare 0)	• Uppmärksamma och ta hand om familjer • Tillgodose familjers önskningar
Etisk kompetens (totalt 14, sjuksköterska 11, läkare 3)	• Följande av etiska principer • Reflektion över etiska frågor

Kompetens i barn- och ungdomsvård (totalt 7, sjuksköterska 7, läkare 0)	<i>Ingen underkategori</i>
Kompetens i bemötande (totalt 4, sjuksköterska 4, läkare 0)	<i>Ingen underkategori</i>
Kompetens i individuell vård (totalt 4, sjuksköterska 4, läkare 0)	<i>Ingen underkategori</i>
Kulturell kompetens (totalt 1, sjuksköterska 1, läkare 0)	<i>Ingen underkategori</i>

"Sjuksköterskor och läkare beskrev samma typ av kompetenser som de behövde i sina roller, men viss variation fanns"

Slutsats och diskussion

Resultaten från studien bekräftar och validerar tidigare fynd om vilken kompetens som behövs inom palliativ vård. I resultatet presenteras klinisk kompetens, sociala interaktioner och att ge stöd som de mest ofta behövda kompetenserna i det dagliga arbetet. Sammanfattningsvis beskrev sjuksköterskor och läkare samma typ av kompetenser som de behövde mest i sina roller, även om betoningen av vikten av dessa kompetenser varierade mellan de två professionella rollerna. Resultaten från studien kan användas i utvecklingen av grund- och vidareutbildning inom palliativ omvårdnad och medicin, samt i utvecklingen av palliativ vård. Eftersom många kompetenser var gemensamma mellan de två professionerna, skulle de kunna läras ut i både sjuksköterskors och läkares grund- och vidareutbildning med en interprofessionell utbildningsinsats.

Reflektion

Studien har identifierat viktiga kompetensen som behövs för palliativ vård. Dock baseras resultatet endast på två av de många viktiga professioner som behövs och ingår i ett multiprofessionellt team. Troligen kan också andra professioner än just sjuksköterskor och läkare känna igen sig i de kategorier som presenteras och eventuellt finns också ett flertal kompetenser som inte framkommer i den här studien.

Referenser

- Hökkä M, Martins Pereira S, Pölkki T, Kyngäs H, Hernández-Marrero P. **Nursing competencies across different levels of palliative care provision: a systematic integrative review with thematic analysis.** Palliat Med. 2020; 34(7):851–870. <https://doi.org/10.1177/0269216320918798>
- Melender H-L, Hökkä M, Saarto T, Lehto J. **The required competencies of physicians within palliative care from the perspectives of multi-professional expert groups: a qualitative study.** BMC Palliat Care. 2020; 19(1):65. <https://bmcpalliatcare.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12904-020-00566-5>
- Melender, H-L., Hökkä, M., Kaakinen, P., Lehto, J., and Hirvonen, O. **Palliative-care nurses' and physicians' descriptions of the competencies needed in their working units.** *International Journal of Palliative Nursing*, 2022, 28.1: 38–50. Published <https://doi.org/10.12968/ijpn.2022.28.1.38>

Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län samfinansieras av Region Stockholm samt kommunerna Botkyrka, Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Stockholms stad, Sundbybergs stad, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

Läs mer om oss på: pkc.regionstockholm.se

Kontakt: pkc.slso@regionstockholm.se

Foto: Yanan Li (om ej annat anges)

Följ oss på Facebook och Instagram

Tipsa en vän

Dela utskicket:

[Avregistrera dig från nyhetsbrevet](#)

Palliativt kunskapscentrum
REGION STOCKHOLM